

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

Предмет: Извештај Комисије о оцени докторске дисертације

Одлуком Наставно-научног већа Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, број 700/XI-3) од 01.04.2022. године и Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, број IV-02-274/20 од 13.04.2022. године, именовани смо за чланове Комисије за писање Извештаја о оцени докторске дисертације, под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ кандидаткиње **Александре Бошковић**.

На основу увида и анализе урађене и предате докторске дисертације, Комисија за писање Извештаја о оцени докторске дисертације и за њену јавну одбрану подноси Наставно-научном већу Економског Факултета Универзитета у Крагујевцу следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ

1.1. Основни биографски подаци

Александра (Слободан) Бошковић је рођена у Крагујевцу, 04.10.1990. године. Основну школу је завршила као носилац дипломе „Вук Караџић“, а Прву крагујевачку гимназију, природно-математички смер, са одличним успехом. Економски факултет у Крагујевцу уписала је академске 2009/10. године. Основне академске студије, студијски програм Пословна економија и менаџмент, модул Менаџмент, завршила је 2013. године, са просечном оценом 9,66. Мастер академске студије, студијски програм Пословна економија и менаџмент, модул Међународни менаџмент, завршила је 2015. године на Економском факултету у Крагујевцу, са просечном оценом 9,80. Докторске академске студије уписала је на истом факултету, академске 2015/16. године, на студијском програму Економија, модул Управљање пословањем. Положила је све испите са просечном оценом 9,89. Од марта до јуна 2019. године, била је на истраживачкој размени на универзитету Мидлсекс (Middlesex University) у Лондону, Велика Британија. У циљу истраживања за потребе докторске дисертације, посетила је London School of Economics and Political Sciences, King's College London и Универзитет у Бирмингему.

У току студија, била је добитник више награда и признања за најбоље студенте од стране Економског факултета у Крагујевцу, стипендије „Доситеја“, Фонда за младе таленте, Министарства омладине и спорта, Фонда „Академик Драгослав Срејовић“ и Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Прошла је већи број тренинга из области менаџмента и маркетинга и завршила је Летњу школу економије на Институту економских наука у Београду. Учествовала је на такмичењима у решавању студија случаја и освојила прво место на такмичењу *Ace the Case 2014*, у организацији ревизорске куће KPMG у Београду.

Запослена је на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу, где је 01.10.2014. године изабрана у звање сарадника у настави, а 01.10.2016. године у звање асистента, за ужу научну област Менаџмент и пословна економија, на наставном предмету Организација предузећа. У исто звање за ужу научну област Пословна економија, на наставном предмету Организација предузећа, поново је изабрана 14.12.2019. године. Од академске 2015/16. до 2018/19. године била је ангажована и за извођење вежби на наставном предмету Понашање потрошача.

Ангажована је у раду органа и тела Економског факултета у Крагујевцу. Обављала је функцију секретара Катедре за менаџмент и пословну економију. Учествоје је у интерним пројектима Економског факултета у Крагујевцу. Обављала је дужност секретара Организационог одбора научног скупа „EVM-Contemporary Issues in Economics, Business and Management“ (2016. и 2018. године) који се одржава на Економском факултету у Крагујевцу.

Основне области њеног научно-истраживачког рада и интересовања су: организациони дизајн, организационо понашање, ангажованост запослених и друштвена одговорност предузећа. Резултате истраживања из наведених област, објавила је у домаћим и страним часописима и презентовала на научним скуповима у земљи и иностранству. Говори енглески језик и служи се немачким језиком.

1.2. Научно-истраживачки рад

Паралелно са наставним активностима, кандидаткиња Александра Бошковић се у свом научно-истраживачком раду бавила актуелним темама из области организационог дизајна и организационог понашања, у оквиру научне области *Економија*, уже научне области *Пословна економија*, којој припада и тема докторске дисертације.

У досадашњем научно-истраживачком раду, кандидаткиња је објавила следеће ауторске и коауторске радове који је квалификују за наведену научно-истраживачку област:

Радови у тематском зборнику водећег међународног значаја - M13:

Erić Nielsen, J., Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2020). Promoting Entrepreneurship in HEIs: Leading and Facilitating University Spin-Off Ventures. In: Babić, V. & Nedelko, Z. (Editors). *Handbook of research on enhancing innovation in higher education institutions* (pp.216-238). Hershey: IGI Global, (ISBN 978-1-7998-2708-5, ISBN 1-7998-2708-9, ISBN

978-1-7998-2709-2. ISSN 2327-6983, COBISS.SR-ID [15611657](#)) doi: [10.4018/978-1-7998-2708-5.ch010](#).

Рад у тематском зборнику међународног значаја M14

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2018). Knowledge-supporting Organizational Culture as a Precondition of the Efficiency and Competitiveness of an Organization. In: Krstić, B. (redaktor). *Strengthening the Competitiveness of Enterprises and National Economie., thematic collection of papers of international significance* (pp. 193-210.), Niš: Faculty of Economics University of Nis. (ISBN: 978-86-6139-154-5 UDC 005.94:378]:005.73 COBISS.SR-ID [513858396](#))

Рад у међународном часопису M21

Stojanović-Aleksić, V., Erić Nielsen, J., & **Bošković, A.** (2019). Organizational Prerequisites for Knowledge Creation and Sharing: Empirical Evidence from Serbia, *Journal of Knowledge Management*, 23(8), 1543-1565. (ISSN 1367-3270, UDK 005.32(497.11), COBISS.SR-ID [513972316](#)) doi: <http://dx.doi.org/10.1108/JKM-05-2018-0286>

Рад у међународном часопису M23

Marinković, V., Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2019). Do Socially Responsible Companies Benefit from Higher Levels of Customer Satisfaction, Trust and Loyalty?, *Journal of East European Management Studies*, 24(4), 654–678. (ISSN 0949-6181, UDK 005.35/.5:339 COBISS.SR-ID [513975388](#)) <https://doi.org/10.5771/0949-6181-2019-4-654>

Рад у националном часопису међународног значаја M24

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2016). What really drives corporate social responsibility?. *Management: Journal Of Sustainable Business And Management Solutions In Emerging Economies*, 22(3), 75-87. (ISSN 2406-0658, UDK 005.35(497.11), COBISS.SR-ID [513715548](#)) doi: [10.7595/management.fon.2017.0018](#)

Bošković, A. (2018). Combined use of soft systems methodology and complexity methodology: the example of corporate social responsibility = Kombinovano korišćenje metodologije soft sistema i metodologije kompleksnosti: primer upravljanja društvenom odgovornošću preduzeća. *Теме*, 42(2), 419-440. (ISSN 0353-7919, UDK 004, COBISS.SR-ID [513797980](#)) doi: [10.22190/TEME1802419B](#)

Саопштења са међународних скупова штампана у целини M33

Živković, S., Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2021). Organizational communication during the emergency situations. In: Domanović, V. & Zlatanović, D. (Editors). *Sixth international scientific conference - Contemporary Issues in Economics, Business and Management (EBM 2020)* (pp.23-32). Kragujevac: Faculty of Economics. (COBISS.SR-ID [37653257](#)).

Bošković, A. & Stojanović-Aleksić, V. (2018). Organic design as a factor of knowledge management in higher education. In: Babić, V. (Ed.), *[fifth International Scientific Conference] Contemporary Issues in Economics, Business and Management [EBM 2018]*

(str. 59-67.), Kragujevac: Faculty of Economics University of Kragujevac. (ISBN: 978-86-6091-083-9 COBISS.SR-ID [513860956](#))

Bošković, A. & Krstić, A. (2018). Combined Use of BSC and DEA Methods for Measuring Organizational Efficiency. *Proceedings of the ENTRENOVA - enterprise research innovation conference*, 4 (1), str. 82-88. (ISSN 1849-7950, UDK 005.21:005.336.1, COBISS.SR-ID [513856092](#))

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2017). The Influence of Foreign Ownership on Corporate Social Responsibility in Serbian Companies. In: Cingula, M., Przygoda, M. & K. Detelj (eds.) *Economic and Social Development (Book of Proceedings) 23rd International Scientific Conference on Economic and Social Development* (pp. 645-652), Varazdin Development and Entrepreneurship Agency in cooperation with University North, Croatia Faculty of Management University of Warsaw, Poland. (ISSN 1849-7535, UDK 005.21:334.72.021(497.11), COBISS.SR-ID [513713500](#))

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2016). Corporate Social Responsibility in Tourism and Hospitality: empirical study from Serbia, In: Conference proceedings of 4th International Scientific Conference Contemporary Issues in Economics, Business and Management - EBM 2016 (pp. 57-67), Kragujevac : Faculty of Economics University of Kragujevac. (ISBN 978-86-6091-070-9. UDK 005:338.48(497.11), COBISS.SR-ID [513621340](#))

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2016). Corporate Social Responsibility: Philanthropy, Obligation or Utilitarianism? In: Symposium proceedings [Elektronski izvor] XV International symposium Reshaping the Future Through Sustainable Business Development and Entrepreneurship SymOrg 2016, (str. 1382-1388.), Belgrade: Faculty of Organizational Sciences University of Belgrade. (ISBN 978-86-7680-326-2, UDK 005.32, COBISS.SR-ID [513614428](#))

Саопштења са међународних скупова штампана у изводу М34

Stojanović-Aleksić, V., **Bošković, A.** (2018). The Motives Behind CSR in Higher Education: Evidence from Universities in Serbia, In: Grigore, G. et al. (eds.) *The 7th International Conference on Social Responsibility, Ethics, and Sustainable Business - Working Papers Series on Social Responsibility, Ethics & Sustainable Business, Vol. 7*, Oslo: BI Norwegian Business School, p. 24. (ISSN: 2285-7222 COBISS.SR-ID [513856604](#)) <http://www.csrconferences.org/wp-content/uploads/2018/11/book-of-abstracts-V3-3.pdf>.

Радови у тематским зборницима националног значаја М45

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2021). Poslovna etika i etičko liderstvo. U: Furtula, S., Bogićević, J., Erić Nielsen, J., Bošković, N. & Milanović, M. (redaktori) *Mogućnosti i perspektive privrede Republike Srbije u procesu evropskih integracija* (str. 3-16). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (ISBN 978-86-6091-119-5., COBISS.SR-ID [42654473](#))

Stojanović-Aleksić, V. & Bošković, A. (2020). Uticaj digitalizacije na organizacioni dizajn preduzeća. U: Despotović, D., Milovanović, G., Savović, S., Rejman Petrović, D. & Z. Đurić (redaktori) *Aktuelni makroekonomski i mikroekonomski aspekti evropskih integracija Republike Srbije* (str.207-215). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, (ISBN 978-86-6091-107-2, COBISS.SR-ID [20295689](#))

Stojanović-Aleksić, V. & Bošković, A. (2019). Elementi organizacionog dizajna u funkciji konkurentske prednosti preduzeća. U: Šapić, S. Kostić, M., Obradović, V. Todorović, V. i M. Drenovak (redaktori), *Ekonomski efekti tranzicije i restrukturiranja privrede Srbije u funkciji evropskih integracija* (str. 237-247). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu. (ISBN 978-86-6091-089-1, UDK 005.32, COBISS.SR-ID [513960284](#))

Bošković, A. (2018). Uloga organizacione kulture u upravljanju znanjem. U: Ivanović, V., Zlatanović, D., Nikolić, J., Kalinić, Z., Jovković, B., Janković, N. (redaktori), *Implikacije ekonomije znanja za razvojne procese u Republici Srbiji* (str. 551-559). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (ISBN: 978-86-6091-078-5, UDK 005.332.3:005.74(049.32), 005.73, COBISS.SR-ID [513787740](#))

Stojanović-Aleksić, V. & Bošković, A. (2017). Društvena odgovornost preduzeća u funkciji održivog razvoja. U: Veselinović, P., Makojević, N., Slavković, M. (redaktori), *Uticaj globalizacije na poslovno upravljanje i ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja* (str. 401-408) Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (ISBN: 978-86-6091-0732-0, UDK 005.32, COBISS.SR-ID [513684316](#))

Erić Nielsen, J. & Bošković, A. (2016). Podsticanje preduzetničkog potencijala kroz kooperativne aranžmane i efekti na organizaciono učenje. U: Marinković, V., Janjić, V., Mičić, V. (redaktori), *Unapređenje konkurentnosti privrede Republike Srbije* (str. 289-298). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (ISBN: 978-86-6091-067-9, UDK 005.21, 005.941, COBISS.SR-ID [513552220](#))

Stojanović-Aleksić, V. & Bošković, A. (2015). U: M. Jakšić, V. Stojanović Aleksić, P. Mimović (redaktori), *Ekonomsko-socijalni aspekti priključivanja Srbije Evropskoj uniji* (str. 255-268.), Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu. (ISBN 978-86-6091-059-4, UDK 005.32, COBISS.SR-ID [513481308](#))

Радови у врхунским часописима националног значаја M51

Bošković, A. (2021). Employees' autonomy and engagement in the digital age: the moderating role of remote working. *Economic Horizons*, 23(3), 241-257. (ISSN 1450-863X, COBISS.SR-ID [51592969](#)) <https://doi.org/10.5937/ekonhor2103241B>

Stojanović-Aleksić, V., Erić Nielsen, J. & Bošković, A. (2018). Knowledge Management: Evidence from Serbian Banking Sector. *Facta Universitatis, Series: Economics and Organization*, 15(3), 189-201. (ISSN 0354-4699 (Print) ISSN 2406-050X (Online), UDK 005.35:336.71(497.11), COBISS.SR-ID [513856860](#)) <https://doi.org/10.22190/FUEO1803189S>

Erić Nielsen, J., Stojanović-Aleksić, V., **Bošković, A.** (2016/17). Evaluacija efekata korporativnog preduzetništva. *Poslovna ekonomija*, 10 (2), 163-186, (ISSN 1820-6859, UDK 334.72, COBISS.SR-ID [513643100](#)) doi: [10.5937/poseko10-12498](#).

Stojanović-Aleksić, V., **Bošković, A.** (2016). Leadership in the safety management system: evidence from Serbia. *Facta Universitatis, Series: Working and Living Environmental Protection*, 13 (1), 73-86. (ISSN 0354-804X, UDK 005-057.17(497.11), COBISS.SR-ID [513621084](#))

Stojanović-Aleksić, V., Erić Nielsen, J., **Bošković, A.** (2016). Društvena odgovornost u bankarskom sektoru: iskustva iz Republike Srbije = Social responsibility in the banking sector: experience from Serbia. *Bankarstvo*, 45(2), 34-55. (ISSN 1451-4354, UDK 005.35:336.71(497.11), COBISS.SR-ID [224608268](#)) doi: [10.5937/bankarstvo1602034S](#)

Stojanović-Aleksić, V., Stanisavljević, M., **Bošković, A.** (2016). Zavisnost odnosa razmene lider - sledbenik i leaderskog stila: istraživanje u srpskim organizacijama=The interdependence of leader-member exchange relation and the leadership style: research in serbian organisations, *Ekonomске teme*, 54(3), 363-383. (ISSN 0353-8648, UDK 005.96(497.11), COBISS.SR-ID [513614172](#))

Саопштења са скупова националног значаја штампана у целини М63

Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2018). Društvena odgovornost institucija visokog obrazovanja: primer Ekonomskog fakulteta u Kragujevcu = Corporate Social Responsibility in Higher Education : the Case of the Faculty of Economics in Kragujevac. U: Babić, V. & B. Paunović (redaktori), *Korporativno upravljanje u Srbiji* (str. 57-68.) Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. (ISBN: 978-86-103-1556-2 COBISS.SR-ID [513794908](#))

Stojanović-Aleksić, V., **Bošković, A.** (2017). Upravljanje organizacionim promenama u javnom sektoru = Managing Organizational Changes in Public Sector. U: Jančićević, N., Grubor, A., Končar, J. & G. Petković (redaktori), *Menadžment i marketing: trendovi i uticaji na efikasnost tržišta u Republici Srbiji* (str.133-148). Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. (ISBN 978-86-403-1538-8, UDK 005.32, COBISS.SR-ID [513726300](#))

Stojanović-Aleksić, V., **Bošković, A.** (2016). Evolucija i značaj koncepta društvene odgovornosti preduzeća. U: Leković, V. (redaktor). *Institucionalne promene kao determinanta privrednog razvoja Republike Srbije* (str. 403-420). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu. (ISBN 978-86-6091-065-5 UDK 005.32 COBISS.SR-ID [513535836](#))

Приказ књиге

Bošković, A. (2015). prikaz knjige Boonstra, J. J. (2013). Cultural Change and Leadership in Organization: A Practical Guide to Successful Organizational Change Chichester, UK: John Wiley & Sons Ltd. *Ekonomski horizonti*, 18 (1), 87-89. (ISSN 1450-863X, 005.332.3:005.74(049.32), 005.73 COBISS.SR-ID [222839564](#)) doi: [10.5937/ekonhor1601087B](#)

Мастер рад

Бошковић, А. (2015). *Међузависност структуре власништва и корпоративне друштвене одговорности : мастер рад*. Крагујевац: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, (UDK 005.21:334.72.021(043.2), COBISS.SR-ID [513441372](#))

2. ПРИКАЗ СТРУКТУРЕ И САДРЖАЈ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. Основни подаци о докторској дисертацији

Докторска дисертација кандидаткиње **Александре Бошковић** под насловом „**Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених**“ написана је на XI + 236 страна штампаног текста, формата А4, јединичног прореда и стандардне величине слова. Поред уобичајених елемената као што су: Апстракт (на српском и енглеском језику, две стране), Садржај (четири стране), Списак слика (једна страна), Списак табела (две стране), Увод (пет страна), Закључак (шест страна), Литература (тридесет страна), Прилози (седам страна), Биографија аутора (једна страна), Образац 1 - Изјава аутора о оригиналности докторске дисертације (једна страна) и Образац 2 - Изјава аутора о искоришћавању докторске дисертације (две стране), докторска дисертација садржи пет логично повезаних делова: Први део – *Организациони дизајн – макроорганизациони ниво* (51 страна), Други део – *Дизајн посла – микроорганизациони ниво* (16 страна), Трећи део – *Ангажованост запослених* (23 стране), Четврти део – *Вишестепена анализа утицаја организационог дизајна на ангажованост запослених* (32 стране) и Пети део - *Емпиријско истраживање* (49 страна). Осим наведеног, дисертација садржи литературу са 456 теоријско-методолошки и апликативно релевантних референци, преваходно на енглеском језику, као и три прилога, односно пропратно писмо и упитнике – упитник за менаџере и упитник за запослене. Коначно, у функцији прегледног репрезентовања појединих разматрања и података, дисертација садржи 19 слика и 43 табеле.

2.2. Предмет, циљеви, хипотезе и истраживачка методологија

Предмет докторске дисертације јесте испитивање утицаја организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном пословном окружењу. Сходно томе, најпре је анализиран директан утицај микроорганизационих варијабли дизајна посла на ангажованост, а затим су истражени индиректни утицаји макроорганизационих димензија на ангажованост запослених. На крају, испитана је модераторска улога организационе идентификације у односу дизајна посла и ангажованости запослених.

У складу са одређеним предметом докторске дисертације, основни циљ истраживања јесте да се утврди на који начин организациони дизајн утиче на ангажованост запослених у дигиталном пословном окружењу. Полазећи од основног циља истраживања, дефинисани су посебни циљеви истраживања. Први посебан циљ јесте да се утврди како микроорганизационе варијабле (димензије дизајна посла) утичу на ангажованост запослених у дигиталном окружењу. Други посебан циљ јесте да се утврди како макроорганизационе варијабле, преко дизајна посла, утичу на ангажованост запослених у дигиталном окружењу. Трећи посебан циљ јесте да се утврди да ли организациона идентификација утиче на ефекте дизајна посла на ангажованости запослених у дигиталном окружењу.

Како би се остварили циљеви истраживања, у складу са темом и предметом докторске дисертације и усмерењем на дигиталном пословно окружење, истраживање је спроведено на узорку од 100 предузећа која се баве информационо-комуникационом (ИК) делатношћу у Републици Србији, односно делатношћу која је према Класификацији делатности Републике Србије регистрована као „Информисање и комуникације“.

Сходно одређеном предмету и циљевима истраживања, у докторској дисертацији су тестиране следеће хипотезе, за случај дигиталног пословног окружења.

Хипотеза 1: Микроорганизационе варијабле (дизајн посла) имају директан утицај на ангажованост запослених у дигиталном окружењу.

Хипотеза 2: Макроорганизационе варијабле имају индиректан утицај на ангажованост запослених у дигиталном окружењу.

Хипотеза 3: Организациона идентификација има модераторску улогу у односу између дизајна посла и ангажованости запослених у дигиталном окружењу.

У докторској дисертацији је коришћена адекватна квалитативна и квантитативна методологија, примерена области друштвено-хуманистичких наука. *Квалитативна методологија* је примењена у циљу испитивања квалитативних својстава истраживаних феномена. Коришћени су методи анализе, синтезе, индукције, дедукције, апстракције и конкретизације. Применом метода *анализе*, сви концепти у области организационог дизајна и ангажованости запослених у дигиталном окружењу су најпре независно истражени и то тако што је сваки од феномена разложен на своје саставне делове. У циљу повезивања релевантних сазнања и концепата из различитих области, узимањем у обзир релевантних веза и односа између организационог дизајна и ангажованости запослених, као и одговарајућих посредујућих варијабли, примењен је метод *синтезе*. Применом метода *дедукције*, полазећи од општих знања о природи, својствима и факторима ангажованости запослених, као и карактеристикама организационог дизајна на макро и микро нивоу, изведена су посебна сазнања о

ефектима организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу. Помоћу метода *индукције*, на основу појединачних сазнања о ефектима ангажованости запослених у предузећима обухваћеним узорком, изведена су општа сазнања о разматраној проблемској ситуацији у дигиталном окружењу. У докторској дисертацији се најпре примењује метод *апстракције*, како би се издвојила општа, а одбацила посебна својства посматраних феномена, која нису од кључне важности за разматрану проблемску ситуацију. Међутим, како не би дошло до механицизма и како се не би занемариле везе између делова, примењује се и метод *конкретизације* у циљу приближавања реалном предмету истраживања.

У оквиру *квантитативне методологије*, у докторској дисертацији је коришћен *статистички метод*. Подаци о независним и зависним варијаблама, добијени су анкетом у којој су учествовале две групе испитаника: менаџери и запослени. Свакој групи испитаника су дистрибуирани одговарајући упитници, конципирани за потребе овог истраживања, а на основу претходних истраживања у којима су исти теоријски и емпиријски верификовани. Упитници су сачињени од питања дефинисаних у облику тврдњи, којима се мери степен слагања испитаника са наведеним исказима, изражавањем степена слагања избором једне вредности на Ликертовој скали.

За опис узорка коришћене су дескриптивне статистичке мере. Факторска анализа је коришћена за груписање појединачних констатација у факторе који представљају истраживачке варијабле. У циљу испитивања поузданости коришћених мерних скала, коришћен је Кронбахов коефицијент алфа. Након тога, најпре је тестиран директан утицај димензија дизајна посла на ангажованост запослених, а затим индиректан утицај димензија организационог дизајна, преко дизајна посла, на ангажованост запослених. На крају, тестиран је утицај организационе идентификације на везу између дизајна посла и ангажованости запослених. Сви директни и индиректни утицаји независних на зависне варијабле су тестирани применом метода моделирања структуралних једначина (eng. *SEM – Structural Equation Modelling*). Наведене статистичке технике су спроведене уз подршку одговарајућих статистичких софтвера, и то: *IBM SPSS* и *IBM AMOS*.

2.3. Садржај докторске дисертације

У складу са дефинисаним предметом и циљевима истраживања, постављеним истраживачким хипотезама, дефинисан је следећи садржај докторске дисертације:

УВОД

I ДЕО – ОРГАНИЗАЦИОНИ ДИЗАЈН – МАКРООРГАНИЗАЦИОНИ НИВО

1. Концепт организационог дизајна
2. Модели организационог дизајна
3. Елементи организационог дизајна

- 3.1. Стратегија
- 3.2. Организациона структура
- 3.3. Организациони процеси
- 3.4. Организациони системи
- 3.5. Усклађеност елемената организационог дизајна

4. Фактори организационог дизајна

5. Савремени приступи организационом дизајну у дигиталном окружењу

- 5.1. Дигитализација и нове технологије
 - 5.1.1. Технологије *big data* и *cloud*
 - 5.1.2. Вештачка интелигенција
 - 5.1.3. Интернет ствари
- 5.2. Импликације дигитализације за организациони дизајн
 - 5.2.1. Стратегијска агилност
 - 5.2.2. Од хијерархије ка равнању организационе структуре
 - 5.2.3. Нове организационе форме
 - 5.2.4. Дигитални пословни модели
 - 5.2.5. Усклађеност организационог дизајна у дигиталној ери
- 5.3. Импликације дигитализације за организациону културу и лидерство

II ДЕО – ДИЗАЈН ПОСЛА – МИКРООРГАНИЗАЦИОНИ НИВО

1. Концепт дизајна посла

2. Димензије дизајна посла

- 2.1. Структурална димензија дизајна посла
- 2.2. Когнитивна димензија дизајна посла
- 2.3. Социјална димензија дизајна посла

3. Савремени приступи дизајну посла у дигиталном окружењу

- 3.1. Промене у структури послова
- 3.2. Флексибилност као карактеристика савремених послова
- 3.3. Обликовање радног места будућности
- 3.4. (Ре)дизајн посла у функцији макроорганизационог дизајна

III ДЕО – АНГАЖОВАНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ

1. Дефинисање концепта ангажованости запослених

1.1. Појам и перспективе ангажованости запослених

1.2. Разграничење ангажованости запослених у односу на сличне концепте

2. Теоријски приступи ангажованости запослених

2.1. Теорија захтева посла и ресурса

2.2. Остали теоријски приступи ангажованости запослених

3. Претпоставке ангажованости запослених

3.1. Индивидуалне претпоставке

3.2. Организационе претпоставке

4. Исходи и значај ангажованости запослених

4.1. Индивидуални ниво

4.2. Организациони ниво

5. Дигитализација и ангажованост запослених

IV ДЕО – ВИШЕСТЕПЕНА АНАЛИЗА УТИЦАЈА ОРГАНИЗАЦИОНОГ ДИЗАЈНА НА АНГАЖОВАНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ

1. Међузависност организационог дизајна и дизајна посла

1.1. Стратегија и дизајн посла

1.2. Организациона структура и дизајн посла

1.3. Организациони процеси и системи и дизајн посла

2. Дизајн посла као фактор ангажованости запослених

2.1. Преглед истраживања везе дизајна посла и ангажованости запослених

2.2. Структуралне карактеристике посла као фактор ангажованости запослених

2.3. Когнитивне карактеристике посла као фактор ангажованости запослених

2.4. Социјалне карактеристике посла као фактор ангажованости запослених

3. Индиректан утицај макроорганизационих варијабли на ангажованост запослених

3.1. Индиректан утицај стратегије на ангажованост запослених

3.2. Индиректан утицај организационе структуре на ангажованост запослених

3.3. Индиректан утицај организационих процеса и система на ангажованост запослених

3.3.1. Индиректан утицај организационих процеса на ангажованост запослених

3.3.2. Индиректан утицај организационих система на ангажованост запослених

4. Модераторска улога организационе идентификације

4.1. Концепт организационе идентификације

4.2. Организациона идентификација као модератор утицаја дизајна посла на ангажованост запослених у дигиталном окружењу

V ДЕО – ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ

1. Развој истраживачког модела и хипотеза

2. Методологија истраживања

2.1. Методи прикупљања и анализе података

2.2. Процедура узорковања

3. Резултати истраживања

3.1. Дескриптивна анализа узорка

3.2. Поузданост мерних скала

3.3. Факторска анализа

3.4. Анализа узрочно-последичних веза између истраживачких варијабли применом моделирања структурних једначина (енг. *SEM – structural equation modelling*)

3.4.1. Анализа директног дизајна посла на ангажованост запослених

3.4.2. Анализа индиректног утицаја макроорганизационих карактеристика на ангажованост запослених

3.4.3. Анализа модераторског ефекта организационе идентификације на везу дизајна посла и ангажованости запослених

4. Дискусија добијених резултата

5. Импликације истраживања

5.1. Теоријске импликације истраживања

5.2. Практичне импликације истраживања

6. Ограничења и правци будућих истраживања

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

ПРИЛОЗИ

У првом делу дисертације, под насловом „Организациони дизајн – макроорганизациони ниво“ (стр. 7-62), кандидаткиња даје преглед научних сазнања о организационом дизајну. Објашњени су различити модели организационог дизајна и истакнут је принцип усклађености дизајна. Полазећи од најзначајнијих модела, издвојене су и анализирани основне компоненте организационог дизајна, и то: стратегија, структура, процеси и системи. Указано је на релевантне факторе из окружења, који доминантно утичу на организациони дизајн, у циљу истицања отворене и динамичне природе организационог дизајна и значаја односа „повратне спреге“ са окружењем. Посебна целина је посвећена савременим трендовима у организационом дизајну, где је нагласак на процесу дигитализације и променама у окружењу до којих он доводи, а затим су анализирани најзначајнији савремени модели организационог дизајна.

Други део докторске дисертације, под насловом „Дизајн посла – микроорганизациони ниво“ (стр. 64-80), посвећен је дизајну посла као подсистему система организационог дизајна. Након концептуалног одређења појма дизајна посла, анализирани су карактеристике посла, везане за структуру задатака на појединачним пословима, когнитивне карактеристике запослених неопходне за обављање одређеног посла, као и социјалне услове везане за одређени посао. Имајући у виду бројне промене у савременом пословном окружењу, које утичу на прилагођавање организационог дизајна, посебна целина је посвећена импликацијама текућих трендова у дигиталном пословном окружењу на нивоу дизајна посла.

У трећем делу докторске дисертације, под насловом „Ангажованост запослених“ (стр. 82-107), кандидаткиња је објаснила концепт ангажованости запослених, као једног од индивидуалних исхода организационог дизајна, везаних за ставове и понашање запослених у организацији, који утиче на перформансе запослених. Полазећи од теоријских приступа ангажованости запослених, који су разматрани у овом делу докторске дисертације, указано је на основне претпоставке и исходе ангажованости, као и на подручја значаја овог феномена за појединце и организацију.

У четвртном делу докторске дисертације, који носи наслов „Вишестепена анализа утицаја организационог дизајна на ангажованост запослених“ (стр. 109-141), анализирани су међусобне везе између истраживачких варијабли. Полазећи од предмета и циљева докторске дисертације, најпре је објашњена веза између организационог дизајна као целине и дизајна посла, као његовог саставног дела. Затим је анализиран директан утицај димензија дизајна посла на ангажованост запослених, а онда и индиректан утицај макроорганизационих варијабли, тј. стратегије, структуре, процеса и система, на ангажованост запослених. На крају је истакнут и потенцијални модераторски утицај организационе идентификације, која може допринети јачању везе између дизајна посла и ангажованости у дигиталном окружењу.

У петом делу докторске дисертације, који носи наслов „Емпиријско истраживање у дигиталном пословном окружењу“ (стр. 143-192) емпиријски су тестирани односи између организационог дизајна и ангажованости запослених у дигиталном пословном окружењу. Полазећи од предмета и циљева истраживања, кандидаткиња је развила концептуални истраживачки модел, на основу кога су формулисане основне истраживачке хипотезе и декомпоноване на помоћне хипотезе. Након тога је објашњена методологија истраживања, укључујући методе који ће се користити за прикупљање и обраду података, као и процедуру узорковања. Затим су представљени резултати истраживања. Коришћењем дескриптивне статистичке методе, анализиран је узорак на којем је истраживање спроведено, а који се састојао од 270 испитаника, и то 112 менаџера и 158 извршилаца. Затим су представљени резултати тестирања поузданости мерних скала, као и експлоративне факторске анализе, како би се утврдила адекватност изабраних мерних инструмената. Применом моделирања структуралних једначина (енг. *SEM – structural equation modelling*) извршена је анализа директних и индиректних ефеката независних варијабли на зависне, као и модераторског утицаја организационе идентификације. На основу дискусије добијених резултата, формулисане хипотезе су подржане или одбачене.

Прва хипотеза је делимично подржана, односно истраживањем је, у оквиру сваке од три анализираних димензије дизајна посла, идентификована најмање једна карактеристика посла која утиче на ангажованост запослених. Од структуралних карактеристика посла, аутономија има позитиван утицај на ангажованост запослених, односно са повећањем аутономије запослених расте и степен њихове ангажованости. Когнитивне карактеристике посла, чији је позитиван утицај на ангажованост истраживањем потврђен, су: комплексност, решавање проблема и разноврсност вештина. С друге стране, степен обраде информација представља негативан пословни захтев, тј. са његовим повећањем, ангажованост запослених опада. Значај социјалне димензије посла је такође истакнут, и то кроз идентификовање позитивног утицаја социјалне подршке и повратне информације од колега.

Емпиријским истраживањем је затим делимично потврђена и друга хипотеза, односно показано је да постоје одређени индиректни ефекти макроорганизационих варијабли организационог дизајна на ангажованост запослених. Утврђено је да стратегијска агилност има статистички значајан индиректан утицај на ангажованост запослених. Истраживање показује да агилност утиче позитивно на аутономију запослених, комплексност посла, степен решавања проблема и употребе разноврсних вештина, као и подршку и степен повратних информација од стране менаџера и сарадника. С друге стране, стратегијска агилност има и једну негативну, индиректну импликацију на ангажованост, јер повећава потребу за интеракцијама са актерима ван организације, што негативно утиче на ангажованост. Ипак, овај негативан ефекат је, према апсолутној вредности стандардизованог коефицијента регресије, најслабији по свом интензитету, у односу на све претходне позитивне ефекте, па кандидаткиња закључује да су ефекти агилности претежно позитивни.

Затим, од три анализиране димензије организационе структуре, истраживање је показало да само централизација има статистички значајан, негативан, индиректан утицај на ангажованост запослених, док индиректан утицај поделе рада и формализације није идентификован. Са повећањем централизације, смањује се аутономија посла, комплексност, социјална подршка и повратне информације од надређених и сарадника, тако да се и ангажованост смањује. Степен развијености управљања организационим процесима, као показатељ процесне оријентисаности предузећа, има индиректан позитиван ефекат на ангажованост запослених преко аутономије, решавања проблема и разноврсност вештина, као и преко социјалне подршке. Организациони системи, такође, имају статистички значајан утицај на ангажованост, преко аутономије, комплексности, социјалне подршке и повратне информације од колега.

Трећа истраживачка хипотеза је потврђена, односно утврђено је да организациона идентификација има статистички значајну модераторску улогу у погледу утицаја идентитета задатака, обраде информација и специјализације на ангажованост запослених. Идентитет задатака нема статистички значајан директан утицај на ангажованост у одсуству идентификације са организацијом. Међутим, уколико запослени има висок степен организационе идентификације, онда се са повећањем идентитета задатака повећава и ангажованост. Обрада информација на ангажованост утиче негативно у одсуству организационе идентификације, али се смер ове интеракције мења уколико запослени развија идентификацију са организацијом. У том случају, потребан степен обраде информација на послу постаје подстицајни фактор ангажованости. Што је већи степен идентификације запослених са организацијом, са повећањем степена специјализације, њихова ангажованост се смањује.

На крају петог дела је указано на теоријске и практичне импликације спроведеног истраживања, неминовна ограничења, као и на нова питања која представљају смернице за будућа истраживања. У закључним разматрањима, кандидаткиња је сажето представила синтезу сазнања добијених истраживањем.

3. ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Докторска дисертација полази од системског приступа у разматрању међузависности организационог дизајна и ангажованости запослених у дигиталном окружењу, тако што обухвата и макро и микро аспекте организовања као претпоставке ангажованости. Иако је неопходност симултаног истраживања различитих нивоа организационог

дизајна и њихових импликација на индивидуалном нивоу идентификована и раније, до данас су ретка емпиријска истраживања која тестирају ове везе. Докторска дисертација доприноси литератури из области организационог дизајна, с једне стране, јер указује на позитивне импликације одређених компоненти дизајна, и то стратегијске агилности, децентрализације, развијене процесне оријентације и адекватних, подржавајућих система управљања људима и система односа награда и перформанси. С друге стране, допринос истраживања се огледа и у импликацијама у областима организационе психологије и организационог понашања, јер се идентификују важни фактори првог и другог реда који утичу на развој ангажованости. Значај истраживања се огледа и у избору дигиталног окружења као специфичног контекста који постепено прожима већину савремених организација, без обзира на делатност, и који захтева прилагођавање дизајна новим, настајућим изазовима.

Полазећи од наведеног, Комисија процењује да је докторска дисертација кандидаткиње Александре Бошковић значајна у научном и практичном смислу, односно да пружа теоријско-методолошки и практичан допринос у области организације предузећа. Са научног становишта, докторска дисертација свеукупним истраживањем и резултатима допуњује постојећа научно-истраживачка знања. Истовремено, практични значај и допринос дисертације непосредно резултирају из оригиналног емпиријског истраживања које доприноси бољем разумевању повезаности између организационог дизајна, као комплексног система, и ангажованости запослених, као једног од бројних показатеља успеха на индивидуалном нивоу, и то у случају дигиталног пословног окружења у Републици Србији. Сходно наведеном, резултати докторске дисертације обогаћују домаћу литературу и доприносе развоју знања из ове области.

Кандидаткиња је на основу анализе добијених резултата спроведеног емпиријског истраживања извела релевантне закључке и указала на значај бројних компоненти организационог дизајна и дизајна посла за унапређење ангажованости запослених, као и на релевантну улогу организационе идентификације као модератора. Резултати емпиријског истраживања у докторској дисертацији и њихова интерпретација пружају значајан допринос литератури и пословној пракси.

3.2. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног резултата кандидаткиње у одговарајућој научној области

Докторска дисертација под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ резултат је самосталног и оригиналног научно-истраживачког рада кандидаткиње. Комисија оцењује да су предмет и циљеви истраживања јасно формулисани, истраживачке хипотезе научно засноване и тестиране применом одговарајуће методологије, на основу које су тумачени добијени резултати и изведени одговарајући закључци. У циљу анализе

постављеног истраживачког проблема и извођења објективних, научно и емпиријски заснованих закључака, кандидаткиња је користила релевантну и обимну домаћу и страну научну литературу. Избор релевантне литературе је примерен дефинисаном предмету истраживања и постављеним циљевима и истовремено омогућава систематичну анализу и критичко вредновање теоријских претпоставки и емпиријских резултата. Кандидаткиња је користила јасан стил изражавања и прецизну стручну терминологију што указује на разумевање проучаване проблематике. Спроведено емпиријско истраживање у докторској дисертацији, засновано на одговарајућем узорку и релевантним изворима података, резултат је самосталног рада кандидаткиње, која је кроз примену одговарајуће методологије извела јасне и логички утемељене закључке истраживања. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, као и Оцена ментора о извештају о провери оригиналности докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта, као одзивни извештај у односу на претходно спроведени поступак провере на плагијаризам, показују да не постоје делови дисертације који могу указати на плагијаризам у складу са важећим Правилником о поступку провере на плагијаризам на Универзитету у Крагујевцу и да се може констатовати оригиналност докторске дисертације.

На основу наведеног, Комисија констатује да докторска дисертација под називом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ садржи све битне димензије и представља резултат оригиналног и самосталног рада кандидаткиње у оквиру научне области Економске науке, ужа научна област Пословна економија.

3.3. Преглед остварених резултата рада кандидаткиње у научној области

Кандидаткиња **Александра Бошковић** се у досадашњем научно-истраживачком раду бавила проблематиком која је повезана са темом докторске дисертације. Резултати истраживања кандидаткиње публиковани су у часописима међународног и националног значаја, као и у монографијама и тематским зборницима. На основу наведеног списка радова (датих у тачки 1.2. Извештаја), Комисија посебно издваја следеће радове који су остварени у ужој научној области и директно су повезани са садржајем докторске дисертације:

- Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2018). Knowledge-supporting Organizational Culture as a Precondition of the Efficiency and Competitiveness of an Organization. In: Krstić, B. (redaktor). *Strengthening the Competitiveness of Enterprises and National Economie., thematic collection of papers of international significance* (pp. 193-210.), Niš: Faculty of Economics University of Nis. (M14)
- Stojanović-Aleksić, V., Erić Nielsen, J., & **Bošković, A.** (2019). Organizational Prerequisites for Knowledge Creation and Sharing: Empirical Evidence from Serbia,

Journal of Knowledge Management, 23(8), 1543-1565.
doi: <http://dx.doi.org/10.1108/JKM-05-2018-0286> (M21)

- **Bošković, A. & Stojanović-Aleksić, V.** (2018). Organic design as a factor of knowledge management in higher education. In: Babić, V. (Ed.), *[fifth International Scientific Conference] Contemporary Issues in Economics, Business and Management [EBM 2018]* (str. 59-67.), Kragujevac: Faculty of Economics University of Kragujevac. (M33)
- Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2020). Uticaj digitalizacije na organizacioni dizajn preduzeća. U: Despotović, D., Milovanović, G., Savović, S., Rejman Petrović, D. & Z. Đurić (redaktori) *Aktuelni makroekonomski i mikroekonomski aspekti evropskih integracija Republike Srbije* (str.207-215). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, (M45)
- Stojanović-Aleksić, V. & **Bošković, A.** (2019). Elementi organizacionog dizajna u funkciji konkurentske prednosti preduzeća. U: Šapić, S. Kostić, M., Obradović, V. Todorović, V. i M. Drenovak (redaktori), *Ekonomski efekti tranzicije i restrukturiranja privrede Srbije u funkciji evropskih integracija* (str. 237-247). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu. (M45)
- **Bošković, A.** (2018). Uloga organizacione kulture u upravljanju znanjem. U: Ivanović, V., Zlatanović, D., Nikolić, J., Kalinić, Z., Jovković, B., Janković, N. (redaktori), *Implikacije ekonomije znanja za razvojne procese u Republici Srbiji* (str. 551-559). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (M45)
- Erić Nielsen, J. & **Bošković, A.** (2016). Podsticanje preduzetničkog potencijala kroz kooperativne aranžmane i efekti na organizaciono učenje. U: Marinković, V., Janjić, V., Mičić, V. (redaktori), *Unapređenje konkurentnosti privrede Republike Srbije* (str. 289-298). Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu (M45)
- **Bošković, A.** (2021). Employees' autonomy and engagement in the digital age: the moderating role of remote working. *Economic Horizons*, 23(3), 241-257. (M51)

3.4. Оцена испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија оцењује да докторска дисертација кандидаткиње Александре Бошковић под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ испуњава све дефинисане захтеве у погледу структуре, садржаја, обима, квалитета и резултата истраживања у односу на тему која је пријављена и одобрена.

Избор релевантне научне литературе и метода примерених друштвеним, односно економским наукама, карактеристичне за област друштвених наука одговара дефинисаном истраживачком предмету и циљевима истраживања. Резултирајући садржај дисертације, структуриран у четири логично повезана дела, примерен је предмету, циљевима и истраживачким хипотезама. Тестирањем, анализом и критичким

вредновањем постављених истраживачких хипотеза, изведени су научно и практично релевантни закључци.

Сходно наведеном, Комисија констатује да обим и квалитет докторске дисертације одговарају пријављеној и одобреној теми, предмету и циљевима истраживања, као и истраживачким хипотезама.

3.5. Научни резултати докторске дисертације

Комисија констатује да научни резултати докторске дисертације кандидаткиње **Александре Бошковић**, под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ имају значајан и препознатљив допринос у области организације предузећа. Презентирани резултати су у функцији даљег развоја истраживане проблемске области, чиме доприносе проширивању теоријских и практичних сазнања из области пословне економије.

Као најзначајније резултате истраживања, који имају одговарајући теоријски и практичан значај, Комисија издваја следеће:

- представљање кључних савремених изазова у погледу организовања предузећа која своје пословање у великој мери заснивају на примени дигиталних технологија
- истицање промена у погледу концепта радног места, као и дизајна посла у ери дигитализације
- истицање значаја ангажованости запослених као показатеља успеха предузећа
- наглашавање важности везе између организационог дизајна и дизајна посла, као и њихових импликација на запослене
- свеобухватни приступ организационим претпоставкама ангажованости запослених
- утврђивање елемената организационог дизајна и дизајна посла који представљају факторе ангажованости запослених у домаћим предузећима у сектору информационо-комуникационих технологија
- указивање на специфичности дизајнирања организације која подстиче ангажованост у дигиталном окружењу
- указивање на посредујући утицај организационе идентификације на однос између дизајна посла и ангажованости запослених у дигиталном окружењу.

3.6. Применљивост и корисност резултата у теорији и пракси

Комисија сматра да резултати истраживања докторске дисертације под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном

окружењу“ кандидаткиње **Александре Бошковић** поседују релевантну теоријску и практичну корисност и примењивост. Истовремено, имајући у виду научну важност истраживане проблемске области и недовољну истраженост у нашој академској заједници, свеукупна разматрања у дисертацији и утврђени истраживачки резултати значајно доприносе у теоријско-методолошком и апликативном смислу даљем унапређивање у области организације предузећа.

Применљивост и корисност резултата докторске дисертације у теорији огледа се у томе што су на основу анализе и синтезе сазнања добијених у претходним истраживањима, као и на основу спровођења оригиналног емпиријског истраживања, проширена и допуњена постојећа теоријска знања из области организационог дизајна и организационог понашања. Иако постоје претходна истраживања која се баве везама између организационог дизајна, дизајна посла и ангажованости запослених, у постојећој литератури ове релације и даље нису довољно испитане, како теоријски тако и емпиријски. Претходна истраживања углавном обухватају ограничен број карактеристика посла и спроведена су у различитим делатностима. У том смислу, допринос докторске дисертације се огледа у свеобухватном приступу и анализи утицаја великог броја карактеристика посла на ангажованост запослених, чиме преиспитују постојећа знања и идентификују нове везе и односи између посматраних феномена, у делатности информисања и комуникација у Републици Србији. Сходно томе, дисертација указује на конкретне структуралне, когнитивне и социјалне димензија посла које доминантно утичу на ангажованост, као и на индиректне ефекте стратегијске агилности, организационе структуре, процеса и система, као макроорганизационих фактора, чија улога није толико очигледна, па је самим тим у претходним истраживањима донекле занемарена. Такође, имајући у виду да је у друштвено-хуманистичким наукама, однос између две варијабле ретко када директан, докторска дисертација доприноси разумевању посредујућег утицаја организационе идентификације на однос између дизајна посла и ангажованости запослених у дигиталном окружењу.

Докторска дисертација има и практични допринос, односно пружа релевантна сазнања менаџерима, нарочито у технолошки интензивним делатностима, о импликацијама организационог дизајна за ангажованост запослених. Наглашен је значај стратегијске агилности у савременом, дигиталном окружењу, као и потребе да се остали елементи организационог дизајна ускладе са истом. Истраживање је показало да децентрализација представља најбитнији параметар организационе структуре, који у дигиталном окружењу доприноси развоју ангажованости. Указано је на значај развоја процесне оријентације, као и система базираних на подршци, поверењу и подстицању запослених за стално напредовање на основу дефинисаних правила награђивања. Менаџерима се још пружа и увид у карактеристике посла, које у дефинисаном контексту истраживања, утичу позитивно, односно негативно, на развој ангажоване радне снаге. Самим тим, дефинисане су одговарајуће смернице за (ре)дизајн послова у савременим организацијама. Коначно, истраживањем је потврђена битна улога

организационе идентификације, која, као модератор, може допринети јачању везе између одређених карактеристика посла и ангажованости запослених, чиме је менаџерима и лидерима организација у ери дигитализације, указано на значај развоја овог специфичног концепта.

3.7. Начин презентирања резултата научној јавности

Спроведено емпиријско истраживање у докторској дисертацији кандидаткиње **Александре Бошковић**, под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ пружа добру основу за припрему научних и стручних радова и њихово публиковање у референтним научним часописима националног и међународног значаја, као и презентовање на научним скуповима у земљи и иностранству. Кроз публиковање и презентирање оригиналних научних радова, научна и стручна јавност биће упозната са најважнијим закључцима и достигнућима спроведеног истраживања. Публиковање монографије из области разматране проблематике у докторској дисертацији, уз надоградњу и проширење теоријских и емпиријских истраживања, може представљати користан извор информација и знања из области организације предузећа, како за научну, тако и за стручну јавност.

ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Комисија закључује да је докторска дисертација кандидаткиње **Александре Бошковић** под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“ оригинални и самостални научни рад који даје значајан допринос теорији и пракси у области организације предузећа. Комисија констатује и да је докторска дисертација, у погледу релевантних и у Извештају разматраних аспеката, у складу са пријављеном и одобреном темом од стране Наставно-научног већа Економског факултета Универзитета у Крагујевцу и Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу. Такође, Комисија оцењује да су теоријска и емпиријска истраживања у докторској дисертацији оправдана и научно утемељена.

На основу претходно наведеног, Комисија је једногласна у оцени да докторска дисертација кандидаткиње **Александре Бошковић**, под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“, испуњава све суштинске и формалне услове за јавну одбрану.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу изнетих релевантних чињеница, запажања, анализе и оцене резултата докторске дисертације, Комисија предлаже Наставно-научном већу Економског факултета Универзитета у Крагујевцу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације кандидаткиње **Александре Бошковић**, под насловом „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“, и одобри њену јавну одбрану.

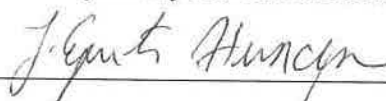
У Крагујевцу, мај 2022. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

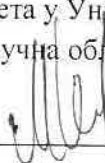
др Небојша Јанићијевић, редовни професор
Економског факултета Универзитета у Београду,
ужа научна област Пословна економија и менаџмент

др Јелена Ерић Нилсен, ванредни професор
Економског факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа научна област Пословна економија

др Марко Славковић, ванредни професор
Економског факултета у Универзитета у Крагујевцу,
ужа научна област Пословна економија

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО: 26. 05. 2022			
Орг. јед.	Број	Пролож	Врста
	700/41-3/1		

ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу		
Кандидат	Александра Бошковић		
Ментор	Проф. др Весна Стојановић - Алексић		
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	21.03.2022.године		

1. Докторска дисертација „Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу“, кандидата Александре Бошковић, је оригинални научни рад, настао као резултат рада докторанда.
2. Приликом израде докторске дисертације поштована су академска правила цитирања и навођења извора. Поштована су ауторска права и приликом навођења или коришћења графика и табела тако што су јасно назначени оригинални извори у којима су садржани. Код индиректног, односно имплицитног цитирања прецизно су наведени библиографски извори. Све библиографске јединице коришћене у изради докторске дисертације су тачне и комплетне.
3. Извештај о провери докторске дисертације на плагијаризам, настао као резултат примене софтвера за детекцију плагијаризма чију лиценцу поседује Универзитет у Крагујевцу, указује да је укупно подударање текста дисертације 1% и да подударање текста по појединачном извору није веће од 1%, што је у складу са важећим Правилником о поступку провере на плагијаризам на Универзитету у Крагујевцу. Подударање текста са више од 5 везаних речи се односи на: коришћене изворе, списак литературе наведен на крају дисертације, на конструкције у уводном делу дисертације које су повезане са Извештајем Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације и испуњености услова кандидата и ментора, на уобичајене и општеприхваћене склопове речи који се користе приликом прегледа литературе, уобичајене општеприхваћене класификације параметара организационог дизајна, називе параметара статистичке анализе који се уобичајено користе приликом тумачења добијених резултата истраживања.

Узимајући у обзир све претходно наведено у овој оцени ментора, извештај о провери докторске дисертације указује на оригиналност докторске дисертације, па се прописани поступак припреме за одбрану може наставити (**ПОЗИТИВНА ОЦЕНА**).

Датум

01.04. 2022.

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
У КРАГУЈЕВЦУ

ПРИМЉЕНО 01 04 2022			
Орг. јед.	Бр. о. ј.	Ц. јед.	Бр. о. ј.
	773		

ПОТПИС МЕНТОРА

**ЗАХТЕВ
ЗА ДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ НА
ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ
УРАЂЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ/ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА
ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

да у складу са чл. _____ Закона о високом образовању и чл. _____ Статута Универзитета да сагласност на Извештај Комисије о оцени урађене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта:

Назив Утицај организационог дизајна на ангажованост запослених у дигиталном окружењу
Научна/уметничка област УДК (текст): Менаџмент-организационо понашање-организациони дизајн
Ужа научна/ Ужа уметничка област (текст): Пословна економија
Ментор/ментор и коментор: проф. др Весна Стојановић-Алексић

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме и име кандидата: Александра Бошковић
Назив завршеног факултета: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу
Одсек, група, смер: студијски програм Пословна економија и менаџмент, модул Менаџмент
Година дипломирања: 2013
Назив студијског програма докторских академских студија: Економија
Научна/уметничка област: Пословна економија
Датум одобравања теме: 10.06.2020.године
Факултет и место: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац
Назив и седиште организације у којој је кандидат запослен: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац
Радно место: асистент

ПОТВРЂУЈЕМО ДА КАНДИДАТ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛ. ____ ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ЧЛ. _____ СТАТУТА УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

У прилогу вам достављамо:

- Извештај комисије о оцени урађене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта;
- Одлуку Научно-наставног већа Економског факултета о прихватању извештаја комисије о оцени урађене докторске дисертације/докторског уметничког пројекта;
- Потпуни извештај о провери оригиналности докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта и
- Оцену ментора о извештају о провери оригиналности докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта

Крагујевац, 26.05.2022.
(место и датум)

ДЕКАН